

Segâh Makamı Seyri

İstanbul Belediyesi Konservatuvarı (Darül-Elhan) Türk Musikisi Talebe Cemiyeti

Ahmet Şefik Gürmeriç

Usûlü : S o f y a n

[1904 - 1967]

Segâh Makamı

a) Durağı: Segâh perdesidir.

b) Seyri: Çıkıcıdır.

c) Güçlü:Nevâ perdesidir.

d) Yeden:Kürdi perdesidir.

e) Donanımı: Si ve mi için koma bemolü, fa için bakiye diyezi donanımına yazılır. Gerekli değişiklikler eser içinde gösterilir.

f) Dizisi:Segâh makamı dizisi, Segâh perdesi üzerindeki Segâh Beşlisine, Hicaz Dörtlüsünün eklenmesiyle meydana gelir.

Segâh makamı için gerekli olan Segâh Beşlisi (STKT) özelliği olan bir Beşlidir. Hüzzam makamına yakınlığı vardır. Ancak etkisi daha hafif, daha parlaktır.

Seyri:

Segâh makamının seyrine, Durak sesi civarından başlanır. Segâh Beşlisinin sesleri kullanılarak Nevâ perdesinde asma kalış yapılır. Segâh Beşlisinin sesleri kullanılarak Evç perdesi üzerinde bulunan Hicaz Dörtlüsünün seslerine geçilir. İnci hallerde Evc perdesi genellikle Bekar yapılarak Acem perdesi haline dönüşür.

Segâh makamı seyri yapılırken muhtelif geçkiler yapılabilir. Segâh Beşlisinin seslerinde ısrarlı dolaşılır. Segâh Beşlisinin sesleri kullanılarak Segâh perdesinde bazen Yedeni olan Kürdi perdesi de belirtilerek karar verilir.

S o f y a n U s û l ü

*) Dört zamanlıdır.

*) İki tane iki (2 +2 = 4) zamanın veya iki Nim Sofyân'ın birleşmesinden meydana gelmiştir.

*) 4/8'lik ve 4/4'lük iki mertebesi varsa da, 4/4'lük ikinci mertebe daha çok kullanılmıştır.

*) Pışrevlerde, İlâhîlerde, şarkılarda, türkülerde, oyun havalarında, kısaca özel usûl mecburiyeti olmayan hemen her formada kullanılmıştır

Sofyan D a r b U s û l ü

1 . Darb :

(Dü-Üm) / [2 Zamanlı ve Kuvvetli]

2 . Darb :

(Te) / [1 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]

3 . Darb :

(Ke) / [1 Zamanlı ve Zayıf]

Kaynak : Türk Musikisi Nazariyatı ve Usûlleri-Kudüm Velvelleri / İsmail Hakkı ÖZKAN [1941- 2010]